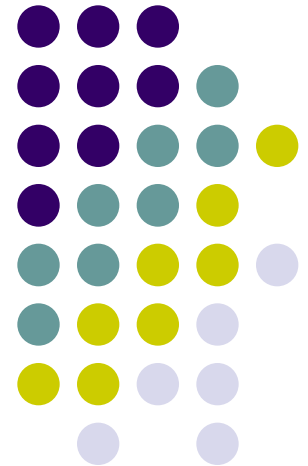

Právní režim nakládání s odpady

JUDr. Jana Tkáčiková, Ph.D.

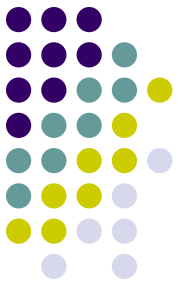

Cíl právní úpravy

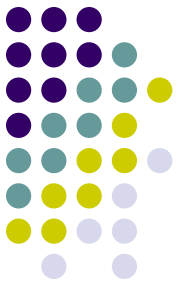
- pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi
 - při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany lidského zdraví a trvale udržitelného rozvoje
 - při omezování nepříznivých dopadů využívání přírodních zdrojů a zlepšování účinnosti tohoto využívání

Prameny právní úpravy

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech
 - Odpady obecně
 - Zvláštní právní úprava
 - Těžební odpad
 - Zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem
 - Nepoužitelná léčiva a návykové látky
 - Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
 - Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech
 - Vedlejší produkty živočišného původu
 - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 o přepravě odpadů
- Negativní vymezení působnosti zákona o odpadech
 - Viz § 2 odst. 1, odpadní vody, radioaktivní odpady, emisí látek znečišťujících ovzduší,...

Odpad

- každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů
- Kategorizace odpadů
 - Nebezpečné
 - Komunální
 - Ostatní

Subjekty

- Prvotní původce
 - každý, při jehož činnosti vzniká odpad
- Původce
 - právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání,
 - při jejichž činnosti vznikají odpady,
 - nebo které provádějí úpravu odpadů nebo jiné činnosti, jejichž výsledkem je změna povahy nebo složení odpadů
 - obec od okamžiku, kdy nepodnikající fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném
- Oprávněná osoba
 - každá osoba, která je oprávněna k nakládání s odpady
 - souhlas k provozování zařízení
- Odpadový hospodář
 - odborně způsobilé osoby zajišťující odborné nakládání s odpady
 - pro stanovené původce odpadu

Hierarchie způsobů nakládání s odpady

- předcházení vzniku odpadů
- příprava k opětovnému použití
- recyklace odpadů
- jiné využití odpadů, například energetické využití
- odstranění odpadů

Povinnosti při nakládání s odpady

- V souladu s hierarchií
- Dle jednotlivých fází nakládání
 - Shromažďování
 - Sběr a výkup
 - Využívání
 - Odstraňování
 - Skládkování
 - Spalování
 - Vazba na zákon o ochraně ovzduší
 - Přeprava
 - Vnitrostátní
 - Přeshraniční
 - Komunitární právní úprava
 - Přeshraniční přeprava odpadů do České republiky za účelem odstranění je zakázána
 - s výjimkou odpadů vzniklých v sousedních státech v důsledku živelních pohrom nebo za stavu nouze.
 - Odpad vzniklý v České republice se přednostně využívá a odstraňuje v České republice, nejedná-li se o jeho využití v jiných členských státech Evropské unie.

Zvláštní povinnosti pro vybrané výrobky, odpady a zařízení

- odpady perzistentních organických znečišťujících látek a PCB
- odpadní oleje
- baterie a akumulátory
- kaly z čistíren odpadních vod a další biologicky rozložitelné odpady
- odpady z výroby oxidu titaničitého
- odpady azbestu
- autovraky
- elektrická a elektronická zařízení

Ekonomické nástroje

- Poplatek za uložení odpadů na skládku
- Finanční zajištění první fáze provozu skládky
 - pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí a zdraví lidí
 - zvláštní účet ve výši nákladů nutných na odstranění škod
 - záruka vystavená právníkou osobou oprávněnou k poskytování záruk k zajištění nákladů na odstranění škod
- Finanční rezerva na rekultivaci, zajištění péče o skládku a asanaci po ukončení jejího provozu
 - zvláštní vázaný účet pro účely ukládání peněžních prostředků
- Poplatky na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků
- Úhrady za komunální odpad
 - Poplatek za komunální odpad
 - Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
 - Úhrada za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- Finanční záruka nebo pojištění
 - k přeshraniční přepravě odpadů

Plánování

- Plán odpadového hospodářství ČR
 - programy předcházení vzniku odpadů
 - vyhodnocení stavu odpadového hospodářství
 - závazná část a směrná část
- Plány odpadového hospodářství krajů
 - v souladu se závaznou částí plánu ČR
- Plány odpadového hospodářství původců
 - produkce ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu

Státní správa

- Ministerstvo životního prostředí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství
- Česká inspekce životního prostředí
- Česká obchodní inspekce
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
- celní úřady
- Policie České republiky
- orgány ochrany veřejného zdraví
- krajské úřady
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností
- obecní úřady a újezdní úřady